

ДО

Председателя на научното жури за присъждане на образователна и научна степен „доктор“ по докторска програма „Счетоводна отчетност, контрол и анализ на стопанската дейност (счетоводство)“

СТАНОВИЩЕ

за присъждане на образователна и научна степен „доктор“, в област на висше образование З., „Социални, стопански и правни науки“, З.8., „Икономика“, научна специалност „Счетоводна отчетност, контрол и анализ на стопанската дейност (счетоводство)“ в Стопанска академия „Д. А. Ценов“ – Свищов

Изготвил становището:

Доц. д-р Станислав Цонев Александров, преподавател в Стопанска академия „Д. А. Ценов“ – Свищов, факултет „Стопанска отчетност“, катедра „Счетоводна отчетност“, научна специалност „Счетоводна отчетност, контрол и анализ на стопанската дейност (счетоводство)“, член на научното жури.

Автор на дисертационния труд:

Димитър Борисов Янков, докторант в самостоятелна форма на обучение по докторска програма „Счетоводна отчетност, контрол и анализ на стопанската дейност (счетоводство)“ към катедра „Счетоводна

отчетност“ при факултет „Стопанска отчетност“ на Стопанска академия „Д. А. Ценов“ – Свищов.

Тема на дисертационния труд:

„Теоретико-приложни аспекти при отчитане на разходите и калкулиране на себестойността на продукцията в оризопроизводството“

Основание за написване на становището:

Заповед № 362/24.04.2018 г. на Ректора на Стопанска академия „Д. А. Ценов“ – Свищов за утвърждаване състава на научното жури и Правилник за прилагане на ЗРАС в Стопанска академия „Д. А. Ценов“ – Свищов.

I. Общо представяне на дисертационния труд

1. Предмет

Предмет на изследване в дисертационния труд са теоретико-приложните аспекти при счетоводното отчитане на разходите, начините за разпределение на непреките производствени разходи и калкулиране себестойността на продукцията в оризопроизводството.

2. Обем

Общийят обем на дисертационния труд е 184 страници, включващи увод, изложение в три глави, заключение и списък на използвана литература. Приложенията са 5 броя и са в обем от 10 страници. В основния текст изложението е подкрепено с 29 таблици, 10 фигури и 1 схема.

3. Структура

Структурата на дисертационния труд е съобразена с изискванията за написване на научна разработка, като са отразени обекта, предмета, задачите и ограниченията на изследването. Тя е логически правилно построена и позволява авторът да извърши задълбочен анализ на теоретичните и практическите аспекти при отчитане на разходите и

калкулиране себестойността на продукцията в оризопроизводството, както и да открои проблемните моменти и да изведе препоръки и решения за отстраняването им. В тази насока авторът разработва модел за отчитане на разходите и калкулиране себестойността на продукцията в оризопроизводството.

4. Литература

В дисертационния труд авторът е използвал голяма гама от съвременни литературни източници – общо 158 броя, от тях на кирилица – 145, на латиница – 13.

Основните структурни елементи на разработката са представени пред научната общност чрез две научни статии в чуждестранни списания, едната от които е в съавторство, и три научни доклади – два самостоятелни и един в съавторство – представени на национални форуми в България.

5. Приложения

В приложението на дисертационния труд са включени:

- Приложение 1 – Членове на Съюза на оризопроизводителите в България;
- Приложение 2 – Примерна технологична карта №1;
- Приложение 3 – Примерна технологична карта №2;
- Приложение 4 – Примерна технологична карта №4;
- Приложение 5 – Тарифни ставки, норми и заплащане на труд и услуги в сила от 01.09.2015 г. – ЗК „Единство“.

II. Преценка на формата и съдържанието на дисертационния труд

1. Актуалност на разработката

Темата на дисертационния труд е актуална и значима както от теоретична, така и от практическа гледна точка. Актуалността се обуславя от необходимостта от изследване и решаване на проблемите при

счетоводното отчитане на разходите и формиране на себестойността в оризопроизводството. Обичайните начини за отчитане на разходите и формиране на себестойността не осигуряват необходимата аналитична информация за ефективно управление. Този недостатък може да се елиминира чрез подобряване на класификацията и организацията на счетоводното отчитане на разходите в оризопроизводството.

2. Мнение за езика, обема и инструментариума на дисертационния труд

В дисертационния труд докторантът демонстрира добър стил на писане. Също така показва добра теоретична подготовка и познаване на основната българска и чуждестранна практика в областта на отчитане на разходите и калкулиране на себестойността на продукцията.

Обемът на дисертационния труд е оптимизиран и относително балансиран в структурно отношение. Поставената изследователска теза се конкретизира от поставените цели и задачи. В разработката са използвани разнообразни методи, присъщи за научно изследване – анализ, синтез, индукция, наблюдение, исторически и системен подход.

3. Мнение за автореферата

Авторефератът отговаря на изискванията за написването му и напълно отразява замисъла и съдържанието на изследването. Описана е структурата и в систематизиран вид е изложено съдържанието на дисертационното изследване. Като част от него са представени справка за научните приноси, списък с публикациите на автора и декларация за оригиналност на дисертационния труд. Публикуваните статии (2 броя) и доклади (3 броя) са доказателство за това, че докторантът е дал публичност сред научната общност на постигнатите резултати от направеното изследване в дисертационния труд.

III. Научни и научно-приложни приноси на дисертационния труд:

Представените научни приноси са формулирани ясно, точно и обосновано. Те са доказателство, че авторът умеет да проучва, систематизира и обобщава научни и емпирични данни. Те се характеризират с оригиналност и практическа приложимост. В този ред на мисли се открояват следните приноси:

- ✓ Изведена е и е аргументирана необходимостта към преките производствени разходи да се включват и разходите за сушение, почистване и сортиране на оризовата арпа, което се предопределя от специфичните особености в технологията на оризопроизводството;
- ✓ Аргументирано е обособяването на специален методологичен раздел в СЗСИ с наименование „ориз“, който да се позиционира като самостоятелна точка или като подточка към т. 3 „Земеделски култури“, 3.1. „Ориз“;
- ✓ Предложено е използването на комбинирани методи за калкулиране на себестойността в оризопроизводството, които са съчетание между традиционните методи за калкулиране и Standard costing. Обосновано е становището, че чрез комбинираните методи се акумулира по-точна и аналитична информация, което е предпоставка за по-ефективното управление на разходите;
- ✓ Аргументирана е необходимостта стопанствата, които имат големи производствени обеми и много непреки разходи да изготвят бюджети, базирани на ясно разбираема връзка между дейностите и разходите – ABB метод;
- ✓ Разработен е модел за прилагане на ABC метода за калкулиране на себестойността в оризопроизводството, който гарантира постигане на по-прецизен резултат при изчисляване на фактическата себестойност на оризовата арпа.

IV. Въпроси по дисертационния труд:

По отношение на дисертационния труд нямам конкретни въпроси.

V. Обобщена оценка на дисертационния труд и заключение:

Представеният дисертационен труд представлява завършено научно изследване, което отговаря на изискванията за такава разработка. В него са демонстрирани теоретични и практико-приложни обобщения, анализи и заключения. Дисертационният труд, авторефератът и съпътстващите ги документи доказват, че са изпълнени изискванията на ЗРАСРБ и Правилника за прилагане на ЗРАС в Стопанска академия „Д. А. Ценов“ – Свищов.

Обобщената ми оценка е **положителна** и подкрепям с „ДА“ присъждането на образователна и научна степен „**доктор**“ на **Димитър Борисов Янков**.

04.07.2018 г.
гр. Свищов

Изготвил становището: .....
/доц. д-р Ст. Александров/

